

WYTYCZNE DLA SIŁ ZBROJNYCH RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

POSTĘPOWANIE W PRZYPADKU ZNALEZIENIA PADŁEGO DZIKA

Afrykański pomór świń (ASF) to szybko szerząca się choroba wirusowa, na którą podatne są świny domowe oraz dziki.

Ludzie nie są wrażliwi na zakażenie wirusem ASF, w związku z czym choroba ta nie stwarza zagrożenia dla ich zdrowia i życia.

Występowanie ASF wśród dzików może stanowić zagrożenie dla trzody chlewnej.

Wirus ASF może przez długi czas utrzymywać się w zwłokach padłych dzików, z tego powodu powinny być one usuwane ze środowiska.

Cel: Wytyczne dotyczą działań Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej mających na celu znalezienie na określonym (przeszukiwanym) obszarze padłych dzików; przez „dziki padłe” należy rozumieć zwłoki dzików w dowolnym stadium rozkładu, w tym również zwłoki rozczłonkowane lub kości dzików, jak również dziki zabite w wyniku kolizji drogowej w pasie drogowym lub w pobliżu niego.

Użyte pojęcia i skróty:

- „działanie/działania” - akcja poszukiwania padłych dzików na określonym obszarze przez określoną grupę oddelegowaną przez Siły Zbrojne Rzeczypospolitej Polskiej, której mogą towarzyszyć przedstawiciele innych służb i instytucji
- ASF - afrykański pomór świń
- PLW - powiatowy lekarz weterynarii
- SZ RP - Siły Zbrojne Rzeczypospolitej Polskiej

Przygotowania do działań:

- pozyskanie przez PLW szczegółowych map terenów, na których prowadzone będzie działanie (od właściwych miejscowo zespołów zarządzania kryzysowego)
- wymiana numerów kontaktowych między PLW, przedstawicielem SZ RP koordynującym działanie i innych ewentualnie współpracujących służb i instytucji
- określenie przez PLW miejsca prowadzenia działania (w uzgodnieniu z odpowiednimi służbami - m.in. z SZ RPZ w zakresie ustalenia terminu, miejsca i innych aspektów logistycznych prowadzenia działania; Lasami Państwowymi i PZŁ w zakresie ustalenia miejsc bytowania dzików oraz odpowiedniego skoordynowania działania w celu uniknięcia nałożenia się go na ewentualne polowania etc.; kontakt ze Strażą Graniczną w celu uzgodnienia terminu działania i uprzedzenia służb wykonujących ewentualne patrole) i zakomunikowanie go dowódcy grupy prowadzącej działanie (i ewentualnie przedstawicielom współpracujących instytucji)
- przy powyższym działaniu należy brać pod uwagę wielkość obszaru, na którym ono będzie prowadzone, długość dnia, liczebność grupy z SZ RP, lokalizację miejsc bytowania dzików, obecność bagien, trzęsawisk, zbiorników wodnych lub innych

- obszarów utrudniających prowadzenie działania; powinno się brać również pod uwagę miejsca, w których w przeszłości znaleziono padłe dziki - zaleca się by marszrutę były wytyczane w taki sposób, aby obejmować te miejsca
- określenie sposobu znakowania miejsc znalezienia padłych dzików; przekazanie przez PLW grupie prowadzącej działanie materiałów do oznaczenia miejsc znalezienia padłych dzików
 - przygotowanie wyposażenia grupy prowadzącej działanie (z ramienia SZ RP)
 - materiały do oznaczenia miejsc znalezienia padłych dzików,
 - urządzenie GPS,
 - kontaktowy telefon komórkowy,
 - latarka (wg uznania),
 - ubiór ochronny jednorazowego użytku (ochraniacze na buty, ewentualnie rękawiczki),
 - materiały do oznaczenia miejsc znalezienia padłych dzików zapewnia PLW, pozostałe pozycje zapewniają SZ RP
 - przygotowanie przez PLW ekipy, która będzie prowadziła dezynfekcję grupy prowadzącej działanie po jego zakończeniu
 - przygotowanie grupy prowadzącej działania (ok 50 osób); przedstawiciele SZ RP biorący udział w działaniu powinni pochodzić z jednostek położonych możliwie blisko obszaru prowadzenia działań; w miarę możliwości w skład grupy prowadzącej działania powinien wchodzić lekarz weterynarii z ramienia SZ RP, jak również przedstawiciel Lasów Państwowych lub Polskiego Związku Łowieckiego
 - wszelkie aspekty logistyczne (związane z transportem osób, aprowizacją etc.) leżą w gestii jednostek biorących udział w działaniu
 - w dniu prowadzenia działań PLW (lub wyznaczona przez niego osoba) powinna pozostawać dyspozycyjna w celu kontaktów z grupą prowadzącą działania i ewentualnego udania się na miejsce znalezienia padłych dzików

Przebieg działania:

- osoby wchodzące w skład grupy prowadzącej działanie dokonują przeszukania określonego obszaru w poszukiwaniu padłych dzików
- grupa porusza się po z góry określonym obszarze
- osoby wchodzące w skład grupy powinny być uformowane w tyralierę, odstęp między poszczególnymi osobami powinny wynosić (zależnie od rodzaju lasu i warunków meteorologicznych) ok. 5-10 m
- osoby wchodzące w skład grupy powinny nosić ochraniacze na obuwiu podczas prowadzenia działań; w przypadku kontaktu ochraniaczy z padłym dzikiem lub podejrzeniem skażenia ochraniaczy wydalinami lub wydzielinami padłego dzika należy ochraniacze pozostawić (w worku) przy oznaczonych zwłokach dzika
- zwierząt dzikich napotkanych na obszarze prowadzenia działań nie należy płoszyć bardziej, niż to konieczne do realizacji działania
- w przypadku zaobserwowania na obszarze prowadzenia działań przypadków kłusownictwa, zwierząt złapanych w sidła należy powiadomić Policję, właściwe Nadleśnictwo lub Koło Łowieckie
- w czasie działań nie wolno pozostawiać żadnych odpadków żywnościowych w lesie

Czynności podejmowane przez SZ RP po znalezieniu padłego dzika:

- odpowiednie oznakowanie miejsca znalezienia zwłok dzika np. za pomocą taśmy rozpiętej na pniach drzew na wysokości ok. 1,5 m lub za pomocą tyczki z

chorągiewką; sposób znakowania w/w miejsca musi być uprzednio ustalony z PLW

- należy unikać dotykania padłego dzika (w przypadku takiej ewentualności należy używać rękawiczek ochronnych) czy manipulacji jego zwłokami
- zgłoszenie do PLW; w trakcie zgłoszenia należy podać miejsce znalezienia zwłok (współrzędne GPS, charakterystyczne punkty orientacyjne), dane osoby zgłaszającej (w tym numer telefonu kontaktowego), liczbę znalezionych w danym miejscu dzików, ewentualnie stan zwłok padłych dzików (stan ewentualnego rozkładu)
- oględziny obszaru wokół miejsca znalezienia zwłok dzika, celem ewentualnego odnalezienia innych padłych dzików na obszarze o promieniu 200 m (zasadne tylko dla skraju tyraliery - działanie to powinno być wykonane przez osoby z tego krańca tyraliery, przy którym znaleziony został padły dzik)

Czynności podejmowane przez PLW po znalezieniu padłego dzika przez grupę prowadząca działanie:

- przyjazd na miejsce z odpowiednim wyposażeniem
- od padłych dzików należy pobrać próbki do badań w kierunku ASF
- po pobraniu próbek, zwłoki dzika (oraz ewentualnie pozostawioną na miejscu odzież ochronną i niedający się wykorzystać ponownie materiały służące do oznaczenia miejsc znalezienia padłych dzików) należy:
 - a) zakopać zwłoki na miejscu ich znalezienia (w dole o głębokości minimalnej 2 metrów; same zwłoki w dole również należy zdezynfekować; zwłoki należy zakopać w sposób uniemożliwiający odkopanie przez zwierzęta leśne) lub
 - b) przekazać do utylizacji
- miejsce znalezienia dzika i ewentualnego zakopania powinno zostać zdezynfekowane
- po zakończeniu wszystkich powyższych działań, dla każdego znalezionego dzika należy wypełnić dokument dochodzenia epizootycznego

Pozostałe zasady

- po zakończeniu działań w ustalonym przez PLW (w uzgodnieniu z dowódcą grupy) miejscu, osoby wchodzące w skład grupy prowadzącej działania powinny poddać dezynfekcji co najmniej buty, ewentualnie przedmioty i odzież potencjalnie skażone wydaliniami lub wydzielinami dzików oraz zdać PLW odzież ochronną (tę PLW przekazuje do utylizacji)
- ostateczne decyzje odnośnie postępowania w przypadku znalezienia padłych dzików (w sytuacji nieuregulowanej w niniejszych wytycznych) podejmuje PLW
- w przypadku powzięcia odmiennych niż opisane powyżej ustaleń przez biorące w działaniach służby, ustalenia te mogą zostać wcielone w życie tylko w przypadku zapewnienia równorzędnego efektu (pod kątem skuteczności działań i zabezpieczenia przeciwepizootycznego)
- przez 72 godziny po zakończeniu działań (poszukiwań dzików), w szczególności w przypadku znalezienia na danym obszarze padłego dzika, osobom biorącym udział w działaniach nie wolno wchodzić do miejsc, w których utrzymywane są świnie

Opracowano w Głównym Inspektoracie Weterynarii - wersja z dnia 14 października 2016 r., po konsultacji z SZ RP

Sporządził: Emilia Łoś; Michał Popiołek.

Zatwierdził: Włodzimierz Skorupski – Główny lekarz Weterynarii.

GŁÓWNY LEKARZ WETERYNARII

Włodzimierz Skorupski